

Yapımcı Zeynep Özbatur Atakan: "Kazanmanın ya da kaybetmenin kölesi değilim..."

Aynı şekilde Yeni Türkü Grubu'nun kurucusu, söz yazarı, bes-teci ve aynı zamanda doktor olan eşi Selim Atakan için de gerçek bir 'renesans adamı' diyebilirim.

İki hafta sürecek olan söyleşimde Zeynep-Selim Atakan çifti ile meslek hayatlarının ve başarılarının yanında özelliklerini konuştuk. Çiftin başarılarının ve sevgilerinin hepimize örnek olması dileğiyle...

■ **Zeynep'ciğim, 'Kırmızı Halı'da yürüme nasıl bir duygu?**

Rüya gibi... Öyle bir mizansen yaratıyorlar ki, hakikaten size bir rüya yaşıyorlar. Siz işinizdeki başınızı sonuna kadar orada hissediyorsunuz. Heyecanlanıyorsunuz. Ama orada yürürken bile içeride birazdan gösterilecek olan filminizin teknik olarak sorunsuz gösterilmesi, alacağı reaksiyonlar, vs... endişelerini birlikte taşıyorsunuz, yani hala işinize odaklısınız.

■ **Özellikle son dönemlerde bir çok festivalde dolaştınız, en özeli hangisiydi?**

Cannes'daki bambaşka idi. Çünkü Cannes bence dünyadaki en önemli film festivali. Aslında ilk 2006'da Nuri Bilge Ceylan'ın 'İklimler' filmi için Cannes'da kırmızı halıda yürüdüm ancak şimdi dönüp baktığımda heyecandan yürüyor muydum, koşuyor muydum hatırlamıyorum anlamamışım. Geçen yıl, Nuri Bilge Ceylan'ın 'Uç Maymun' filmi için Cannes Film Festivali'nde yürüdüğümüzde ise kırmızı halının sanki biraz daha tadını çıkarmış gibiydim.

■ **Siz mesleğini yapan nedir insanlardan birisiniz?**

Evet. Marmara Üniversitesi 'Sinema, Televizyon Bölümü' mezunuyum. Üniversiteye girdiğim yıllarda bu bölümde okununca ne olur gibi bir soru vardı. Hatta bu bölümü okuyup, başarılı olanların yönetmen olacakları gibi bir inanç da vardı. Ama ben okulum ilk yılında yönetmenlik yapmaya başlamıştım.

■ **Film piyasasına ilk olarak ne zaman adım attınız?**

O yıllarda, bir öğrenci için, kamerayı görebilmek, bir set ortamında bulunabilmek şanslı. Ben okulum ilk yılının yazında Sinan Çetin'in çektiği reklam filmlerinin setinde buldum. Orada prodüksiyon sonuncu asistanıydım. Her işe koşan bir joker elemandım. 20 yaşında bir sette buldum kendimi, öylesine koştum, kendimi paralamdım ki ilk film bittikten sonra, ikinci filmde tekrar beni aradılar ve 'hadi gel, çalışalım' dediler. Yine bir joker eleman olarak çalıştım.

■ **Sinan Çetin'in dikkatini çekmiş miydiniz?**

3. filmin sonunda Sinan Çetin beni yanına çağırarak "sen ne olmak istiyorsun?" diye sordu. "Bilmiyorum" dedim. Çetin ise, "kızım sen hiç kafanı yorma, sen bir numara yapmış olursun" dedi. Aslında aklıma ilk yapımcı olanın tohumunu atan Sinan Çetin'dir. Okulla birlikte iki yıl onunla reklam filmi yapımlarında çalışıp, prodüktör oldum.

■ **Hep onunla mı devam ettiniz?**

Hayır, 2 yıl sonra Sinan Çetin'in yanından ayrıldım ve reklam yapan yapımcı şirketlerinde çalıştım, serbest çalıştım.

■ **Reklam sektörü tercihiniz miydi?**

Hayır, aslında biraz da mecburiyetti. 90'ların başında Türk sinemasında üretim azdı ve o piyasanın içine girmek zordu. Bende reklam sektörünün içine girmiş bulunmuştum. 1992-94 arası bir ajansta 'reklam prodüktörü' olarak görev yaptım. Ancak o zaman verdiğim karar; yapmak istediğim işin bu olmadığıydı.

■ **Sonra ara verdiniz?**

Evet 2 yıl kadar ara verdim. Hoş bir tesa-düf oldu ve 94 senesinde oğlum doğdu. Aslında durmuş sayılmam çünkü bu süreçte oğlumun babasıyla reklam yapım şirketi kurduk. Bu yapım şirketine ara ara gidip geliyordum ama kendimi çocuğuma vermiştim. 2 yılın sonunda şirkete gittiğimde kendime orada bir yer göremedim.

■ **Sinemaya nasıl geçtiniz?**

O sırada Kutlu Ataman ile tanıştım. Kutlu Ataman o zaman Semiha Berksoy projesini yapıyordu ve ciddi anlamda bir maddi desteğe ihtiyacı vardı. Ve bizim de post-produksi-

Nuri Bilge Ceylan'ın filmlerinin yapımcısı ve Cannes dahil dünyanın dört bir yanından ülkemize kucak dolusu ödüllere dönen sevgili dostum Zeynep Özbatur Atakan için Türkiye'nin en başarılı yapımcısı dersem, herhalde abartmış olmam

yon stüdyomuz vardı. Orada bir iş birliğiyle, Kutlu ile birlikte çalışmaya başladık. Ardından o dönem Kutlu'dan Lola ve Bilidikid'e Türkiye'den ortak yapımcı arandığını öğrendim. Proje Almanya'daki 3. kuşak Türkler ve gayler, travestilerle ilgiliydi ve 1998 yılında bu işe sıcak bakan kimse yoktu. Benim için bir okul olur mentalitesiyle bu projeye dahil oldum. Bu projenin ana yapımcısı Alman'dı, ben de küçük Türk ortağı oldum. O dönemde uzun metrajın nasıl yapıldığını vs... öğrendim. Sonra Kutlu bana bu filmin, Berlin Film Festivali'nin açılış filmi olduğunu söyledi. Ama bana inanın çok bir şey ifade etmedi. Açılış filminin önemini bilmiyordum. İlk defa bir filmin ortağı olmuştum ve 3000 kişinin bulunduğu bir salonda üstelik açılış filminin sahibi olarak çok heyecanlandım ve etkilendim.

■ **Ve sinemada karar kıldınız?**

Kesinlikle, ben "dünyada da izlenen, ortak yapımlar ve sinema sanatına değer katacak filmler yapmak istiyordum" dedim.

■ **Lola ve Bilidikid filmi ne oldu?**

Önceleri Türkiye'de dağıtımca bulamadık... Ardından İstanbul Film Festivali filmi uluslararası yarışmaya aldı. Bu yarışmada film "Halk ödülü" aldı ve biz de Özen Film'le 8 kopya olarak Türkiye'de çıktık.

■ **Ardından?**

Tayfun Pirselimioğlu'nun 'Hiçbir yerde' filminin Kadri Yurdatap ile birlikte üstlendim. Bu film de hem İstanbul Film Festivali ödülünü aldı hem de Montreal'de 'en iyi film' ödülünü aldı. Bütün bu aşamalar geçerken yolumuz Nuri Bilge Ceylan ile çakıştı.

■ **Nuri Bilge Ceylan ile çalışmaya başladığınızdan sonra diğer projelerinizi durdurdu musunuz?**

Evet. Nuri Bilge Ceylan ile çalışmaya başladığımda 'Uzak' filmi Cannes'da ödül almıştı ve artık dünyanın tanındığı bir yönetmendi. Dolayısıyla elimdeki bütün işleri bırakıp, bu tarafa yönelmeliydim. Böylelikle Nuri Bilge Ceylan'ın İklimler ve Uç Maymun filmlerinin

yapımcılığını üstlendim.

■ **Siz bir çok insanı kışkıracak bir başarıyı elde ettiniz. Sizce bu yolda etkili faktör ne oldu? Şans mı, çok çalışmak mı, zeka mı yoksa kader mi?**

Hepsini önemli görüyorum. Şans ve kader tabii var ama en önemli gördüğüm şey, ben inaçlı bir kişiyim. Bir iş ne kadar acı çektiyse çektirsin bana aldığım işi en iyi bir şekilde bitirmek özelliği var bende. Çalışmak çok önemli.

■ **Gençlere öneriniz?**

Kararlı olmaları. Çalışkan olmaları. Sabah erken kalkmak çok önemli. Ben 3 yıldır tatil yapmadım mesela.

■ **Peki çok çalışmanız, aile hayatınızı nasıl etkiledi?**

Bu kariyeri yaparken ilk 4 yıl seyahatlerle geçti. İlk eşim bu konuda bana hiç zorluk çıkarmadı.

■ **Ya çocuğunuzla ilişkiniz?**

Her çalışan anne suçluluk duygusunu yaşar. Ancak ben çocuğumla kaliteli bir zaman geçirmeye çalıştım. Çok sevdiğim bir dostum bana dedi ki: "Aslında çocukları bırakmak iyidir, her döndüğünde daha güçlenmiş bulacaksınız." Gerçekten ben de öyle buldum, her döndüğümde birbirimize daha bağlıydık. Hiç bir veli toplantısını kaçırmadım, onunla iletişimsiz tek bir gün bile geçirmedim. Oğlum buna alıştı ve böyle yaşadı.

■ **Bugünkü hayatınız nasıl gidiyor?**

Aslında son iki yıl benim kariyerimin en parlak yılları ve bunda eşim Selim Atakan'ın çok büyük bir desteği var. Mesela 3 Maymun çekilirken yazdı ve çok yoğun ve stresli bir dönemimdi. Selim bana inanılmaz davranıyordu, önüme yemeğime kadar getiriyordu. Film sonrası bir arkadaşım 'Selim sen ne iş yapmıştın bu filmde' diye sordu? Ben de 'yapımcıya baktı' dedim!!!

■ **Demek ki, çalışan kadına eşi destek olunca kadın ailesiyle de ilgileniyor, kariyerinde de başarılı da oluyor.**

Selim Atakan: Terside geçerli. Erkeklerin başarısında da kadınların rolü çok önemli.

■ **Sizin yalnız olduğunuz dönemler de var.**

Evet. Selimle tanışmadığım dönemlerde bütün gücü kendimden aldım. Zaten insan önce o gücü içinde hissetmeli. Benim hayat boyu en sadık gücüm işim oldu. İşimi aşkla yaptığım için hayatımın en mutsuz anında işime sarıldım.

■ **Yetti mi?**

Bana yetti. Ama istediğim işi yaptığım için yetti.

■ **Bir de Oscar'a 5 kala maceranız oldu?**

Oscar benim için çok önemli bir deneyim. Nuri Bilge Ceylan ABD'de tanınan bir yönetmendi. Oscar seçimlerinde oradakilere filmi nasıl seyrettireceğiz diye bir kaygı taşıyordum. Sizin gibi 65 tane ülke gündem yaratıp, konuşmaya çalışıyor. Bu çok önemli bir şeydi. Ben Türkiye'den aday aday olduğumuzu öğrendiğim günden itibaren araştırmaya başlamıştım. Neler yapılmış, biz neler yapabiliriz, çağdaş dünyanın iletişim araçlarını nasıl daha etkin kullanabiliriz... gibi. Ayrıca filmi Cannes'da en iyi yönetmen ödülü alması bize büyük avantaj sağladı ama başka bir taraftan iletişim araçlarını öyle bir kullandık, ABD'deki büyük bir iletişimci ile çalıştık ki, 35, 40 bin kişiye dokunmuş olduk. Ek gösterimler koyduk, ilanlar verdik ve ilk 9'a girdik. Tabii filmi gücü çok önemli. Sonra ilk 5'e kalamadık ama ne yapalım, elimizden geleni yaptık.

■ **Üzülünüz mü?**

Tabii ki üzülürdüm ama kendimi de alıştır-mıştım.

■ **Nuri Bilge Ceylan neler hissetmişti?**

Birlikte seyrettik ve o her zamanki gibi soğuk kanlılığını korudu. Nuri Bilge Ceylan'ın bana yansıyan yönü her zaman çok alıcalı, çok mantıklı... Duygularını çok belli etmeyen, işine odaklı.

■ **Üç maymun ile Cannes'a gittiğinizde, ödül günü akşam muhakkak salonda olmanız gerektiği size söylendiğinde ödül alacağınızı anlamış mıydınız?**

Evet, galiba ödül aldık diye düşündük ancak İsrail'den yarışmaya katılan filmi yönetmenine de aynı şey söylenmiş ama ödül almadılar. Demek ki çok fazla güvenmemek gerekir.

■ **Nuri Bilge Ceylan'ın 'en iyi yönetmen ödülü' aldığını duyunca ne hissettiniz?**

Çok duygulandım. Çok gururlandım. Daha sonra televizyonlarda kendi görüntümü seyredince ne kadar heyecanlandığımı kendimde gördüm.

■ **Peki daha sonra Altın Portakal'da büyük ödülü alamadınız. Hayal kırıklığı mıydı sizin için? Sinirlendiniz mi?**

Hayır hiç sinirlenmedim. Bir yarışmaya katılıyorsanız, herşeye hazırlıklı olmalısınız.

Kendimde jüriye katılıyorum ve biliyorum. Jürilerin meyili başka filmlere doğru olabilir. Yargılayabileceğiniz, diyebileceğiniz hiçbir şey yok. O gece başka ödüller alabileceğimizi düşündüm. Ama olmadı. Deneyimin her türküsu güzel. Hiçbirşey çok takılmıyorum. Başarıları, başarısızlıkları çok da fazla hayatımın geri kalan bölümüne yansıtıyorum. Açıkçası birşeyi kazanmanın ya da kaybetmenin çok da kölesi değilim.

■ **10 sene sonra nerede olmak istiyorsunuz?**

Gelecekte hayatıma yeni şeyler katmış olmam gerekiyor. Genç yapımcılar yetiştirmek istiyorum. Düzgün yapımcılar yetişsin, ben işlerin farklı yönlerinde olayım diyorum. 10 yıl sonra daha fazla tatil yapmayı istiyorum!!!

■ **Türk sinemasının gelişimini nasıl buluyorsunuz? Yavuz Turgul'un Eskiya filminin Türk sinemasının dönüm noktası olduğuna katılıyor musunuz?**

Kesinlikle evet. Özellikle teknik açıdan seyirciye buluşan bir film olması açısından da çok önemli. Seyircinin verdiği paranın hakkını aldığını gösteren bir film. Ses, görüntü, konu, oyunculuk vs... İkinci olarak da uluslararası yapımlar, bir kaç ortak yapımların gelmesi, Nuri Bilge Ceylan'ın açtığı yol, Yılmaz Güney'in ilk uluslararası platformdaki başarısı, kültür bakanlığının verdiği destekler ile sinemamız oldukça iyi bir noktaya doğru ilerliyor.

■ **Uluslararası festivallerde etnik propoganda filmleri daha mı çok ödül alıyor?**

Hayır, ben böyle bir şey hiç görmedim. Böyle söylenen filmler için haksızlık yapıldığını düşünüyorum. Ben hiçbir jüri tartışmasında böyle şeyler konuşulduğunu duymadım...

■ **Peki Selim Atakan ile nasıl tanıştınız?**

Arkadaşım Zuhal Olcay'ın sayesinde... Selim'i Yeni Türkü grubundan biliyordum ama tanışmıyorduk. Zuhal Olcay'ın atelyesinde Siyah Beyaz dinletiyi yaptıği zaman tanıştık. 2006 yılının sonlarında Zuhal'ın bir projesi için yemek organizasyonu oldu. Selim'le gerçek anlamda tanışmamız, o yemek sayesinde oldu...

■ **Haftaya: Selim Atakan ve Zeynep'i...**